

28th October 1940
Activities for
students of Greek

www.ruthlessteacher.com

ΑΞΙΟΝ ΕΣΤΙ - ΠΟΡΕΙΑ ΠΡΟΣ ΤΟ ΜΕΤΩΠΟ

Το «Άξιον Εστί» είναι ένα από τα σημαντικότερα ποιήματα του Οδυσσέα Ελύτη, γραμμένο το 1959, και θεωρείται ότι ήταν το έργο που του έδωσε το Νόμπελ Λογοτεχνίας. Το κείμενο που θα μελετήσουμε είναι το τρίτο κομμάτι του έργου και θα το ακούσουμε από τη φωνή του αζέχαστου ηθοποιού Μάνου Κατράκη.

Πρώτα άκου την αφήγηση βλέποντας τις φωτογραφίες στο βίντεο χωρίς να σε απασχολεί η άσκηση με τα κενά. Οι φωτογραφίες είναι αυθεντικές από αυτή την περίοδο του Β Παγκοσμίου Πολέμου στην Ελλάδα. Πώς νιώθεις ακούγοντας το δράμα των ανθρώπων αυτών και βλέποντας τα πρόσωπά τους; Έχεις κάποιο συγγενή που πολέμησε σε αυτόν τον πόλεμο;

https://www.youtube.com/watch?v=0wGT70x5B_w&list=RD0wGT70x5B_w&start_radio=1

Τώρα άκου την αφήγηση ξανά και συμπλήρωσε τις λέξεις που λείπουν στο κείμενο στην επόμενη σελίδα. Μπορείς να το ακούσεις όσες φορές χρειάζεται:

Ξημερώνοντας τ' Αγιαννιού, με την αύριο των Φώτων, τη διαταγή να κινήσουμε
πάλι μπροστά, για τα μέρη όπου δεν έχει καθημερινές και σκόλες. Έπρεπε, λέει, να
..... τις γραμμές που κρατούσανε ως τότε οι Αρτινοί, από Χιμάρα ως Τεπελένι.
Λόγω που εκείνοι πολεμούσανε απ' την πρώτη μέρα, κι είχαν μείνει σχεδόν
οι μισοί και δεν αντέχανε άλλο. [...]

Νύχτα πάνω στη νύχτα
βαδίζαμε
ένας πίσω απ' τον άλλο, ίδια
τυφλοί. Με κόπο
ξεκολλώντας το ποδάρι από
τη όπου,
φορές, εκαταβούλιαζε ίσαμε
το γόνατο. Επειδή το πιο
συχνά ψιχάλιζε στους
..... έξω, καθώς μες
στην ψυχή μας. Και τις λίγες

φορές όπου κάναμε στάση να, μήτε που αλλάζαμε κουβέντα, μονάχα σοβαροί
και αμίλητοι, φέγγοντας μ' ένα μικρό δαδί, μία-μία εμοιραζόμασταν τη σταφίδα. Ή φορές
πάλι, αν ήταν βολετό, βιαστικά τα ρούχα και ξυνόμασταν με λύσσα ώρες
πολλές, όσο να τρέξουν τα αίματα. Τι μας είχε ανέβει η ψείρα ως το λαιμό, κι ήταν αυτό πιο
κι απ' την ανυπόφερτο. Τέλος, κάποτε ακουγότανε στα σκοτεινά η σφυρίχτρα,
σημάδι ότι κινούσαμε, και πάλι σαν τα ζα τραβούσαμε μπροστά να δρόμο,
πριχού ξημερώσει και μας βάλουνε στόχο τ' αεροπλάνα. Επειδή ο Θεός δεν κάτεχε από
στόχους ή τέτοια, κι όπως το 'χε συνήθειο του, στην ίδια ώρα ξημέρωνε το
φως. [...]

Κι ότι ήμασταν σιμά πολύ στα μέρη όπου δεν έχει καθημερινές και σκόλες, μήτε
..... και γερούς, μήτε φτωχούς και πλούσιους, το καταλαβαίναμε. Γιατί κι ο βρόντος
πέρα, κάτι σαν καταγίδα πίσω απ' τα βουνά, ολοένα. Ύστερα και γιατί,
ολοένα πιο συχνά, τύχαινε τώρα ν' απαντούμε, απ' τ' άλλο μέρος να 'ρχονται, οι αργές οι
συνοδείες με τους λαβωμένους. Οπού απιθώνανε χάμου τα οι νοσοκόμοι, με τον
κόκκινο σταυρό στο περιβραχιόνιο, φτύνοντας μέσα στις παλάμες, και το μάτι τους άγριο για
τσιγάρο. Κι οπού κατόπι σαν για πού τραβούσαμε, κουνούσαν το κεφάλι,
αρχινώντας ιστορίες για σημεία και τέρατα. Όμως εμείς το μόνο που προσέχαμε ήταν εκείνες
οι μέσα στα σκοτεινά, που ανέβαιναν, καυτές ακόμη από την πίσσα του βυθού ή
το θειάφι. «Οι, όι, μάνα μου», «οί, όι, μάνα μου», και κάποτε, πιο, ένα πνιχτό
μουσούνισμα, ίδιο ροχαλητό, που 'λεγαν, όσοι ξέρανε, είναι αυτός ο ρόγχος του θανάτου.

Ήταν που εσέρνανε μαζί τους κι αιχμαλώτους, μόλις πιασμένους λίγες ώρες πριν,
στα ξαφνικά γιουρούσια που κάναν τα περίπολα. Βρωμούσανε τα χνώτα τους,
κι οι τσέπες τους γιομάτες κονσέρβα ή σοκολάτες. Όμως εμείς δεν, ότι κομμένα τα
γιοφύρια πίσω μας, και τα λίγα μουλάρια μας, κι εκείνα ανήμπορα μέσα στο χιόνι και στη
γλιστράδα της λασπουριάς.

Τέλος, κάποια φορά, φανήκανε μακριά οι που ανέβαιναν μεριές-μεριές, κι οι
πρώτες στον ορίζοντα κόκκινες, λαμπερές φωτοβολίδες.

Ποια είναι τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι στρατιώτες κατά την πορεία τους προς το μέτωπο; Ποιο είναι το χειρότερο απ'όλα κατά τη γνώμη σου;

Πιστεύεις ότι μπορούσαν να επικοινωνούν με τις οικογένειές τους οι στρατιώτες που ήταν σε πορεία προς το μέτωπο; Με ποιο τρόπο θα μπορούσε να γίνει κάτι τέτοιο εκείνη την εποχή;

Αν μπορούσες να μιλήσεις σε έναν από αυτούς τους ανθρώπους σήμερα, τι θα ήθελες να του πεις ή να τον ρωτήσεις;

Πώς πιστεύεις ότι αυτό το έργο του Ελύτη περνά τα αντιπολεμικά μηνύματα που ο ποιητής ήθελε να προβάλλει;

Απαντήσεις-Επίπεδο B2

Ξημερώνοντας τ' Αγιαννιού, με την αύριο των Φώτων, λάβανε τη διαταγή να κινήσουμε πάλι μπροστά, για τα μέρη όπου δεν έχει καθημερινές και σκόλες. Έπρεπε, λέει, να πιάσουμε τις γραμμές που κρατούσανε ως τότε οι Αρτινοί, από Χιμάρα ως Τεπελένι. Λόγω που εκείνοι πολεμούσανε απ' την πρώτη μέρα, συνέχεια, κι είχαν μείνει σχεδόν οι μισοί και δεν αντέχανε άλλο. [...]

Νύχτα πάνω στη νύχτα βαδίζαμε ασταμάτητα, ένας πίσω απ' τον άλλο, ίδια τυφλοί. Με κόπο ξεκολλώντας το ποδάρι από τη λάσπη, όπου, φορές, εκαταβούλιαζε ίσαμε το γόνατο. Επειδή το πιο συχνά ψιχάλιζε στους δρόμους έξω, καθώς μες στην ψυχή μας. Και τις λίγες φορές όπου κάναμε στάση να ξεκουραστούμε, μήτε που αλλάζαμε κουβέντα, μονάχα σοβαροί και αμίλητοι, φέγγοντας μ' ένα μικρό δαδί, μία-μία μοιραζόμασταν τη σταφίδα. Ή φορές πάλι, αν ήταν βολετό, λύναμε βιαστικά τα ρούχα και ξυνόμασταν με λύσσα ώρες πολλές, όσο να τρέξουν τα αίματα. Τι μας είχε ανέβει η ψείρα ως το λαιμό, κι ήταν αυτό πιο κι απ' την κούραση ανυπόφερτο. Τέλος, κάποτε ακουγότανε στα σκοτεινά η σφυρίχτρα, σημάδι ότι κινούσαμε, και πάλι σαν τα ζα τραβούσαμε μπροστά να κερδίσουμε δρόμο, πριχού ξημερώσει και μας βάλουνε στόχο τ' αεροπλάνα. Επειδή ο Θεός δεν κάτεχε από στόχους ή τέτοια, κι όπως το 'χε συνήθειο του, στην ίδια πάντοτε ώρα ξημέρωνε το φως. [...]

Κι ότι ήμασταν σιμά πολύ στα μέρη όπου δεν έχει καθημερινές και σκόλες, μήτε αρρώστους και γερούς, μήτε φτωχούς και πλούσιους, το καταλαβαίναμε. Γιατί κι ο βρόντος πέρα, κάτι σαν καταιγίδα πίσω απ' τα βουνά, δυνάμωνε ολοένα. Ύστερα και γιατί, ολοένα πιο συχνά, τύχαινε τώρα ν' απαντούμε, απ' τ' άλλο μέρος να 'ρχονται, οι αργές οι συνοδείες με τους λαβωμένους. Οπού απιθώνανε χάμου τα φορεία οι νοσοκόμοι, με τον κόκκινο σταυρό στο περιβραχιόνιο, φτύνοντας μέσα στις παλάμες, και το μάτι τους άγριο για τσιγάρο. Κι οπού κατόπι σαν ακούγανε για πού τραβούσαμε, κουνούσαν το κεφάλι, αρχινώντας ιστορίες για σημεία και τέρατα. Όμως εμείς το μόνο που προσέχαμε ήταν εκείνες οι φωνές μέσα στα σκοτεινά, που ανέβαιναν, καυτές ακόμη από την πίσσα του βυθού ή το θειάφι. «Οι, όι, μάνα μου», «όι, όι, μάνα μου», και κάποτε, πιο σπάνια, ένα πνιχτό μουσούνισμα, ίδιο ροχαλητό, που 'λεγαν, όσοι ξέρανε, είναι αυτός ο ρόγχος του θανάτου.

Ήταν φορές που εσέρνανε μαζί τους κι αιχμαλώτους, μόλις πιασμένους λίγες ώρες πριν, στα ξαφνικά γιουρούσια που κάναν τα περίπολα. Βρωμούσανε κρασί τα χνώτα τους, κι οι τσέπες τους γιομάτες κονσέρβα ή σοκολάτες. Όμως εμείς δεν είχαμε, ότι κομμένα τα γιοφύρια πίσω μας, και τα λίγα μουλάρια μας, κι εκείνα ανήμπορα μέσα στο χιόνι και στη γλιστράδα της λασπουριάς.

Τέλος, κάποια φορά, φανήκανε μακριά οι καπνοί που ανέβαιναν μεριές-μεριές, κι οι πρώτες στον ορίζοντα κόκκινες, λαμπερές φωτοβολίδες.

Προβλήματα των στρατιωτών στην πορεία προς το μέτωπο

Συνεχής πορεία τη νύχτα, χωρίς ξεκούραση, μέσα στο σκοτάδι.

Κούραση και εξάντληση, καθώς περπατούν «νύχτα πάνω στη νύχτα» χωρίς σταματημό.

Κακές καιρικές συνθήκες – βροχή, λάσπη, κρύο.

Δυσκολία στο βάδισμα λόγω της λάσπης που φτάνει «ώς το γόνατο».

Έλλειψη τροφής – μοιράζονται «μία-μία τη σταφίδα».

Ψείρες και έλλειψη καθαριότητας, που τους κάνουν να ζύνονται «ώρες πολλές».

Σιωπή και ψυχολογική πίεση – είναι «σοβαροί και αμίλητοι», κουρασμένοι ψυχικά.

Φόβος των αεροπλάνων – κινούνται πριν ξημερώσει για να μη γίνουν στόχος.

Συναντούν τραυματίες και νεκρούς, βλέπουν τη φρίκη του πολέμου μπροστά τους.

Φτωχός εξοπλισμός και έλλειψη εφοδίων – τα μουλάρια «ανήμπορα» και τα «γιοφύρια κομμένα».

Συναισθηματική φόρτιση – ακούνε τις κραυγές των τραυματιών, «Οι, μάνα μου...», και καταλαβαίνουν πόσο κοντά είναι στον θάνατο.

Οι υπόλοιπες ερωτήσεις είναι ανοιχτού τύπου και οι μαθητές απαντούν ελεύθερα

Περισσότερες πληροφορίες για τον **Οδυσσέα Ελύτη** μπορείτε να βρείτε στη Wikipedia:

https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9F%CE%B4%CF%85%CF%83%CF%83%CE%AD%CE%B1%CF%82_%CE%95%CE%BB%CF%8D%CF%84%CE%B7%CF%82

Το ποίημα μελοποιήθηκε από τον [Μίκη Θεοδωράκη](#), μπορείτε να δείτε μια παράσταση εδώ:

<https://www.youtube.com/watch?v=z7-V2hg7CyE>

Η αφήγηση του αποσπάσματος εδώ έγινε από τον **Μάνο Κατράκη**, μπορείτε να βρείτε πληροφορίες για τον ηθοποιό εδώ:

https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9C%CE%AC%CE%BD%CE%BF%CF%82_%CE%9A%CE%B1%CF%84%CF%81%CE%AC%CE%BA%CE%B7%CF%82

Thank you for downloading my material! By downloading this you are agreeing that:

The content is the intellectual property of the website www.ruthlessteacher.com and its creator Charisi Giolanta and is protected by law. All the material in print or digital form is intended for personal educational use only. It may in no way be sold, traded, modified, transmitted and/or distributed in whole or in part, nor translated and adapted. Only fragmentary republishing of this educational material is permitted on other websites, provided it is always accompanied by the page name (Ruthless Teacher) and relevant hyperlinks redirecting to <http://ruthlessteacher.com/>. Retransmission and sharing of hyperlinks that lead to direct viewing and saving/downloading of the files is prohibited.

Major thanks to: Canva, Slidesmania, Wikipedia, Rawpixel, ClipArt ETC, Classroom Clipart, Google Fonts

For any questions you may have you can message me at info@ruthlessteacher.com

Σας ευχαριστώ που κατεβάσατε το υλικό μου! Αυτόματα συμφωνείτε ότι :

Το περιεχόμενο αποτελεί πνευματική ιδιοκτησία του διαδικτυακού τόπου www.ruthlessteacher.com και της δημιουργού του Χαρίση Γιολάντας και προστατεύεται από τη νομοθεσία. Το εκπαιδευτικό υλικό σε εκτυπώσιμη ή ψηφιακή μορφή προορίζεται για προσωπική εκπαιδευτική χρήση μόνο. Δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να αποτελέσει συνολικά ή εν μέρει αντικείμενο πώλησης, διαπραγμάτευσης, τροποποίησης, μετάδοσης ή/και διανομής με κάθε τρόπο. Επιτρέπεται σε άλλους διαδικτυακούς τόπους μόνο η αποσπασματική αναδημοσίευση εκπαιδευτικού υλικού, με την προϋπόθεση να συνοδεύεται πάντα από το όνομα της σελίδας (Ruthless Teacher) και τους σχετικούς υπερσυνδέσμους που ανακατευθύνουν στο <http://ruthlessteacher.com/>. Απαγορεύεται η αναμετάδοση και κοινοποίηση υπερσυνδέσμων που οδηγούν σε απευθείας προβολή και αποθήκευση/download αρχείων.

Πολλά ευχαριστώ σε: Canva, Slidesmania, Wikipedia, Rawpixel, ClipArt ETC, Classroom Clipart, Google Fonts

Για ο,τιδήποτε χρειάζεστε μπορείτε να επικοινωνήσετε μαζί μου στο info@ruthlessteacher.com

Follow me for more educational material-Ακολουθήστε με για περισσότερο υλικό

